

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεωργία Φέρμελη,

Ε.Δι.Π. (Α΄ βαθμίδα), Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σπουδές

Η Γεωργία Φέρμελη είναι πτυχιούχος του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (1982). Το 1987 έλαβε το Διδακτορικό της Δίπλωμα στις Γεωλογικές Επιστήμες στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών. Συνέχισε, με υποτροφία, σπουδές και μεταδιδακτορική έρευνα στις γεωεπιστήμες στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας και το Πανεπιστήμιο της Βιέννης, όπου ολοκλήρωσε (1988) μεταδιδακτορική έρευνα καθώς και στο Πανεπιστήμιο Αθηνών στο Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, όπου ολοκλήρωσε (2004) μεταδιδακτορική έρευνα στη Γεωλογική-Γεωμορφολογική Κληρονομιά και τη διδακτική της Γεωλογίας-Γεωγραφίας και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Έχει παρακολουθήσει εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια μεγάλης διάρκειας σχετικά με τις Γεωεπιστήμες στο Πανεπιστήμιο και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Βιέννης (1986, 1988), στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Βιέννης και τη Γεωλογική Εταιρία της Αυστρίας (2009) με υποτροφία από την Ακαδημία των Επιστημών της Αυστρίας, στο Πανεπιστήμιο της Σαραγόσα (2006, 2008) και στο Πανεπιστήμιο του Παλέρμο (2009) καθώς και σε θέματα Διαχείρισης και Προστασίας του Περιβάλλοντος και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στο Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας (1993, 1996, 1997) όπως και εξειδικευμένα σεμινάρια (στην Ελλάδα και το εξωτερικό) μικρότερης διάρκειας σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιστήμες, τη διδακτική των φυσικών επιστημών, την εκπαίδευση για την αειφορία και τη γεωδιατήρηση και την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Επαγγελματική Εμπειρία – Διοικητικό Έργο

Έχει εργαστεί σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (κυρίως στο 1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών). Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Τμήμα Αξιολόγησης, Έρευνας και Ποιότητας και στο Τμήμα Αξιολόγησης, 1999-2006) όπου ασχολήθηκε με την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων και την εφαρμογή καινοτομιών καθώς και ως μέλος των ομάδων εργασίας των έργων «Σχολεία Εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης-ΣΕΠΠΕ», «Αναδιάταξη του σχολικού χώρου στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο», «Ευέλικτη Ζώνη» και «Προγράμματα Σπουδών ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης». Στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας-Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2010-2012) ως μέλος της ομάδας εργασίας του έργου «Αυτοαξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου». Επίσης έχει εργαστεί στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Βιέννης και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Υπηρέτησε ως Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Α΄ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών και από το 2014 έως το 2022 ως Σύμβουλος Α΄

Φυσικών Επιστημών στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) στο οποίο διετέλεσε συντονίστρια της «Επιστημονικής Μονάδας Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Μαθηματικών» και της «Επιστημονικής Μονάδας Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής», Προϊσταμένη του «Γραφείου Επιστημονικών Μονάδων Β΄ κύκλου» (Μονάδες Επιστημονικών Αντικειμένων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) και του «Γραφείου Βιβλιοθήκης, Αρχείων και Εκδόσεων» καθώς και μέλος των Επιστημονικών Μονάδων «Εκπαιδευτικής και Σχολικής Δημοκρατίας/Καινοτόμα και Ολοκληρωμένα Προγράμματα και Μέθοδοι» και «Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Πολιτιστικών και Σχολικών Δραστηριοτήτων».

Ήταν Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2015-2019), του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών του ΥΠΑΙΘ (2017-2019), του Εθνικού Κέντρου Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (2019-2020), του International GeoScience Education Organization (2015-σήμερα) καθώς και Πρόεδρος της Επιτροπής εξέτασης αιτημάτων των Τμημάτων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. για παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια (2016-2018), Αναπλ. Πρόεδρος και Μέλος της Επιτροπής Ένταξης σε κλάδους εκπαιδευτικών (2016-2022) του Ι.Ε.Π., Μέλος Ομάδων Εργασίας του Ι.Ε.Π. για την «Ενίσχυση της Οπτικής του Φύλου και την ένταξη της Σεξουαλικής Εκπαίδευσης στην εκπαίδευση» (2017), της ελληνικής Εθνικής Ομάδας PISA (2021) και της ελληνικής Ομάδας Εργασίας του ευρωπαϊκού δικτύου Πληροφόρησης για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές στην Ευρώπη (Ευριδίκη) (2022), όπου μεταξύ άλλων συμμετείχε στις έρευνες «Increasing achievement and motivation in mathematics and science learning in schools» και «Informatics education at school in Europe». Επίσης, συμμετείχε ως Συντονίστρια ή Μέλος επιστημονικών επιτροπών διεθνών εκπαιδευτικών θεματικών δικτύων εγκεκριμένων από το ΥΠΑΙΘ (Young Reporters for the Environment, Το σχολείο μου ταξιδεύει με τον Περσέα, Εγκέλαδος, Learning about Forests κ.ά.) (1993-2016).

Εκπροσώπησε το ΙΕΠ/ΥΠΑΙΘ στο 5^ο Φόρουμ της UNESCO «Transformative Education for Sustainable Development, Global Citizenship, Health and Well-being» (2021), στη «Διαβούλευση για το Διεθνές Πρότυπο Ταξινόμησης Προγραμμάτων Κατάρτισης Εκπαιδευτικών (ISCED-T)» της UNESCO (2021), στον ΟΟΣΑ αναφορικά με τις Περιβαλλοντικές Επιδόσεις (Environmental Performance Review)» στην υπό εξέταση θεματική “Environmental governance and management” (2019), στην προετοιμασία της εθνικής έκθεσης για την 4η φάση Υλοποίησης της Στρατηγικής για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) (2018), στο συνέδριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: “Inspiring change: the governance of school education systems”, για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ολοκλήρωσης των εργασιών του «ET2020 Working Group Schools” (2018), και συμμετείχε σε ομάδες εργασίας του ΥΠΠΕΘ για το τριετές Πρόγραμμα συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας με τον ΟΟΣΑ (2016) κ.ά.

Τέλος, έχει πολυετή διδακτική εμπειρία στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αυτοδύναμη διδασκαλία πλέον των 20 ετών στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, σε αντικείμενα σχετικά με το περιβάλλον, τη γεωλογία, τις φυσικές επιστήμες, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την εκπαίδευση για την αειφορία, τη

μουσειακή εκπαίδευση και την εκπαιδευτική καινοτομία και ήταν επιβλέπουσα σε περισσότερες από 30 Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες.

Επιστημονικό / Ερευνητικό Ενδιαφέρον

Έχει εμπειρία στην Ιστορία και τη Διδακτική των Περιβαλλοντικών Επιστημών, στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, στην Ιστορία και Διδακτική των γεωλογικών Επιστημών, στην ανάπτυξη Προγραμμάτων Σπουδών, υποστηρικτικού εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού καθώς και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων και τον συντονισμό διεθνών θεματικών εκπαιδευτικών δικτύων.

Έχει συμμετάσχει στη διοργάνωση συνεδρίων, θερινών σχολείων, εκπαιδευτικών ωκεανογραφικών αποστολών και επιμορφωτικών σεμιναρίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Διετέλεσε επιστημονική υπεύθυνη σε εκπαιδευτικές ταινίες, διαδραστικά ψηφιακά εκπαιδευτικά υλικά, μουσειοσκευές και καινοτόμες δράσεις με αντικείμενο το Περιβάλλον, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τις Φυσικές Επιστήμες. Είναι μέλος συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών και έχει δημοσιεύσει βιβλία και επιστημονικά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων με κριτές πάνω στο αντικείμενο των σπουδών της.

Επί σειρά ετών, είχε την ευθύνη συντονισμού και διαχείρισης πλέον των τριάντα ερευνητικών συγχρηματοδοτούμενων και διεθνών ανταγωνιστικών προγραμμάτων σε αντικείμενα του επιστημονικού της ενδιαφέροντος.

Άλλες Δράσεις/ Ενδιαφέροντα

Εργάζεται εθελοντικά σε θέματα διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος και της γεωλογικής-γεωμορφολογικής κληρονομιάς καθώς και της εκπαίδευσης για την αειφορία. Συμμετείχε ως Μέλος της ομάδας εργασίας εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο παιδικό τμήμα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή (1989-2000), στην Επιτροπή Στρατηγικής Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (ΕΣΕΠ) Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης (2000-16) και του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΣΠΕ) της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (2013-16). Επίσης ήταν Μέλος και Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας (2007-2008) του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ) (2005-2009), Πρόεδρος και Μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας της Επιτροπής Διδακτικής των Γεωεπιστημών και Μέλος της Επιτροπής Γεωλογικής-Γεωμορφολογικής Κληρονομιάς της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας (2005-2017).

Τιμητικές διακρίσεις

Για την επιστημονική συνεισφορά της στις γεωεπιστήμες τιμήθηκε το 1999 με το Βραβείο της Ακαδημία Αθηνών.

Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Βιβλία

1. **Fermeli, G.**, Koutsouveli, An., & Dermitzakis, M. (2014). *Teaching Geosciences through Archeology and the Arts "From Kerameikos to Areios Pagos"*. Athens: NKUA.

2. **Fermeli, G.**, Samara, K., Koutsouveli, An., & Dermitzakis, M. (2014). *Teaching Geosciences in the classroom "Geologic Time"*. Athens: NKUA.
3. **Fermeli, G.**, Steininger, F., Koutsouveli, A., Meléndez, G., Calonge, A., D'Arpa, C., Di Patti, C., Dermitzakis, M., Harzhauser, M., Neto de Carvalho, C., & Rodrigues, J. (2014). *Framework on Geosciences Literacy Principles*. Athens: NKUA.
4. Meléndez, G., **Fermeli, G.**, Steininger, F., Koutsouveli, An., Neto de Carvalho, C., D'Arpa, C., Di Patti, C., Rodrigues, J., Dermitzakis, M., & Calonge, A. (2014). *Geosciences Lexicon -English, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish*. Zaragoza: UNIZAR
5. Stranding, K., Catsadorakis, G., Emmanouil, N., **Fermeli, G.**, Jordan, J., Koutseri, I., Koutsouveli, An., Pamperis, L., Matthews, D., & Stubgeard, J. (2009). *Prespa walking Guide*. Prespa: Society for the Protection of Prespa.
6. Δρανδάκη, Ειρ., **Φέρμελη, Γ.**, & Κουτσουβέλη, Αν. (2006). *Η Γεωλογική μας Κληρονομιά*. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
7. **Φέρμελη, Γ.**, Γνησίου, Μ., Κουταλίδη, Σ., Κουτίδου, Ε., Στεφανίδου, Π., & Στράντζαλος, Α. (2017). *Οδηγός για τον/την Εκπαιδευτικό. Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες Γυμνασίου, Δημιουργικές Εργασίες Λυκείου*. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
8. **Φέρμελη, Γ.** (2000). *Ενσωμάτωση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών των Φυσικών Επιστημών του Γυμνασίου-Γεωγραφία Α' τάξη Γυμνασίου*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
9. **Φέρμελη, Γ.** (2011). *Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον-Ιδέες και προτάσεις για την υλοποίηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: ΕΕΠΦ.
10. **Φέρμελη, Γ.**, & Δερμιτζάκης, Μ. (2008). *Διδακτική της Γεωλογίας και των Περιβαλλοντικών Επιστημών*. Αθήνα: Γκέλμπεσης.
11. **Φέρμελη, Γ.**, & Κουτσουβέλη, Αν. (2006). *Τα πετρώματα με απλά λόγια*. Αθήνα: ΕΕΠΦ-ΥΠΕΠΘ.
12. **Φέρμελη, Γ.**, Ρουσομουστακάκη, Μ., Χατζηκώστα, Κλ., & Γκαίτλιχ, Μ. (2009). *Οδηγός Ανάπτυξης διαθεματικών δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ-ΟΕΔΒ.
13. **Φέρμελη, Γ.**, Ρουσομουστακάκη, Μ., Χατζηκώστα, Κλ., & Παπαδοπούλου, Δ. (2008). *Οδηγός ξενάγησης σε προστατευόμενες περιοχές*. Αθήνα: ΕΕΠΦ-ΕΠΕΑΕΚ.

Διεθνή επιστημονικά περιοδικά (μετά από αξιολόγηση με σύστημα κριτών)

1. Calonge, A., **Fermeli, G.**, Meléndez G. & Martínez, J.A. (2014). GEOschools project: teaching Geology in the Lower Secondary School level (ESO) in Spain. *GEOGACETA*, 55, 99-102.
2. Calonge, A., **Fermeli, G.**, Meléndez, G., Neto de Carvalho, C. & Rodrigues, J. (2013). Geoschools, analyzing the relevance of georoutes as an educational tool in Earth science teaching. In: Vegas, J., Salazar, A., Diaz-Martínez, E. & Marchán, C. (Eds.) *Patrimonio Geológico, un recurso para el desarrollo. Cuadernos del Museo Geominero*, 15, 405-504.
3. **Fermeli, G.** (1997). «Die Neogene Tsotyliion Formation», Sedimentologie und Stratigraphie der Molasseablagerungen im Mesohellenischen Becken, NW Griechenland. *Beiträge zur Paläontologie*, 22, 23-77.

4. **Fermeli, G.** & Ioakim Chr. (1992). "Biostratigraphy and paleontological interpretation of Miocene successions in the molassic deposits, of Tsotyliion, Mesohellenic Trench (Grevena area, Northern Greece)". *Paleontologia I Evolucio*, 24/25, 199-208.
5. **Fermeli, G.,** & Dermitzakis, M. (2010). The contribution of museums' digitalized palaeontological collections to the scientific literacy of compulsory education students: The case of an interactive multimedia production of the Palaeontological and Geological Museum of the University of Athens. *Bulletin of the Geological Society of Greece*, 43(2), 978-988. doi: 10.12681/bgsg.11263
6. **Fermeli, G.,** & Meléndez, G. (2012). Using geotopes as a power educational tool for. Earth sciences: some relevant cases in Greece and Spain. *Geotemas*, 12, 51-54.
7. **Fermeli, G.,** Meléndez, G., & Calonge, A. (2014). Teaching Geology in the cities and exomuseums, *Publicaciones del Seminario de Paleontología de Zaragoza*, 13, 1-34.
8. **Fermeli, G.,** Meléndez, G., Koutsouveli, An., Dermitzakis, M., Calonge, A., D'Arpa, C., & Di Patti, C. (2013). Geoscience Teaching and Student Interest in Secondary Schools- Preliminary Results from an Interest Research in Greece, Spain and Italy, *Geoheritage*, 7, 13–24. doi.org/10.1007/s12371-013-0094-4
9. **Fermeli, G.,** Vitsas, T., Foundas, P., Sokos, E., Alexandropoulou, S., Papatheodoropoulos, P., Germanis, N., Nikolaidis, A. & Zevgitis, T. (2010). The use of educational seismographs in the seismology school network "Egelados". *Bulletin of the Geological Society of Greece*, 43(2), 989-998. doi: 10.12681/bgsg.11264
10. Ioakeimidis, C., Papatheodorou, G., **Fermeli, G.,** Streftaris, N., & Papathanassiou, E. (2015). Use of ROV for assessing marine litter on the seafloor of Saronikos Gulf (Greece): a way to fill data gaps and deliver environmental education. *SpringerPlus*, 4(463). doi: 10.1186/s40064-015-1248-4
11. Leontakianakos, G., Vrachas, C., Baziotis, G., Baziotis, I., Soultati, G. & **Fermeli, G.** (2013). Theoretical approach of teaching lithosphere in junior high school: a critical review of the content and objectives defined by the curriculum of the ministry of education. *Bulletin of the Geological Society of Greece*, 43 (2), 1024-1030. doi: 10.12681/bgsg.11141
12. Meléndez, G., **Fermeli G.,** & Koutsouveli An. (2007). Analyzing geology textbooks for secondary school curricula in Greece and Spain: Educational use of geological heritage. *Bulletin of the Geological Society of Greece*, 40(4), 1819-1832. doi: 10.12681/bgsg.17143
13. Meléndez, G., Rodrigues, J., Calonge, A., Dermitzakis, M., **Fermeli, G.,** & Lopez-Carrillo, M.D. (2008). Local museistics: Geological and palaeontological museums as an emergent tool, in geodidactics. Proposed initiatives for sharing strategies across southern Europe. In: A. Calonge, L. Rebollo, M.D. López-Carrillo, A. Rodrigo & I. Rábano (Eds.) *Actas del XV simposio sobre enseñanza de la geología. Guadernos del Museo Geominero*, 11, 295-311.
14. Melendez, G., Scherreiks, R., & **Fermeli, G.** (2015). Inventorying the points of geological interest in the isle of Evvoia, Greece: a proposal of legal protection of some key relevant points of interest. In: A. Hilario, M. Mendia, M. Monge-Ganuzas, E. Fernández, J. Vegas y A. Belmonte (Eds.), *Patrimonio geológico y geoparques, avances de un camino para*

todos. Cuadernos del Museo Geominero (18, pp. 185-190). Madrid: Instituto Geológico y Minero de España.

15. Scherreiks, R., Meléndez, G., Boudagher-Fadel, M., **Fermeli, G.**, & Bosence, D. (2014). Stratigraphy and tectonics of a time-transgressive ophiolite obduction onto the eastern margin of the Pelagonian platform from Late Bathonian until Valanginian time, exemplified in northern Evvoia, Greece. *Int J Earth Sci (Geol Rundsch)*, 103, 2191–2216.
16. **Φέρμελη, Γ.**, & Μαρκοπούλου-Διακαντώνη, Αν. (2004). Επιλογή εκπαιδευτικών γεωτόπων σε αστικό περιβάλλον. *Δελτίο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας*, XXXVI, 649-658.
17. **Φέρμελη, Γ.**, & Μαρκοπούλου-Διακαντώνη, Αν. (2004). Οι Γεωεπιστήμες στο αναλυτικό πρόγραμμα και τα εγχειρίδια της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. *Δελτίο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας*, XXXVI, 639-648.

Ελληνικά επιστημονικά περιοδικά (μετά από αξιολόγηση με σύστημα κριτών)

1. Γαρεφαλάκης, Μ. & **Φέρμελη Γ.** (2021). Απόψεις των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. *Διδασκαλία Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη*, 81, 128-147.
2. Κανελλοπούλου Μ., **Φέρμελη Γ.**, & Καλογιαννάκης, Μ. (2021). Οι εναλλακτικές ιδέες μαθητών Γ' και Δ' Δημοτικού για τον Covid-19: Μια μελέτη περίπτωσης. *Διδασκαλία Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη*, 81, 97-127.
3. Σαμαρά, Κ. & **Φέρμελη, Γ.** (2002). Το μνημείο του Λυσικράτη-Μια παιδαγωγική προσέγγιση μέσα από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. *Εικαστική Παιδεία*, 18, 215-219.
4. **Φέρμελη, Γ.** & Κολοκούση, Αν. (2019). Μια εκπαιδευτική πρόταση για την αξιοποίηση της Ιστορικής Συλλογής των Σχολικών Εγχειριδίων του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 19, 24-43.

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

1. Dermitzakis, D., & **Fermeli, G.** (2006). The history and development of the geological sciences. *Summer school professional development program geological and palaeontological heritage. Retrieval, conservation, management and display, Vrisa, Lesvos Island* (pp. 31-40). Athens: National and Kapodistrian University of Athens-Postgraduate course of museum studies.
2. Δερμιτζάκης, Μ. & **Φέρμελη, Γ.** (2012). Απολιθώματα: Μάρτυρες της ζωής στη Γη. Στο: Δ. Σιμόπουλος, & Α. Δεληβοριάς Α. (Επιμ.), *Το μυστήριο της ζωής. Οδηγός Παράστασης* (σελ. 94-103). Αθήνα: Ίδρ. Ευγενίδου.
3. **Φέρμελη, Γ.** (2013). 6ος Πυλώνας Αειφόρου Σχολείου. 6B: Απόβλητα: Ένας φυσικός πόρος στο σχολείο μας. *“Οδηγός Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου, Όλοι νοιαζόμαστε, όλοι συμμετέχουμε (Φιλοσοφία, διαδικασίες, δράσεις)”* (σελ. 54-59). Αθήνα: ΕΛΛΕΤ.

Άρθρα σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων (μετά από κρίση)

1. Calonge, A., López Carrillo, M., D., Meléndez, G., & **Fermeli, G.** (2012). Geoschools, el reto de mejorar la enseñanza de la Geología en la educación secundaria europea. In: A.

- M. Sarmiento, M. Cantano & G. R. Almodóvar (Eds.) *Comunicaciones del XVII Simposio sobre Enseñanza de la Geología* (pp. 48-53). Huelva: Uninersidad de Huelva.
2. Drandaki, I., Diakantoni, A., Eder, W., **Fermeli, G.**, Galanakis, D., Gonggrijp, G.P., Hlad, B., Koutsouveli, A., Martini, G., Page, K., & Patzak, M. (1999). GRECEL, Geological Heritage: Research in Environmental education and cooperation in European level. In: D., Baretino, W.A.P., Wimbledon, & E., Gallego (Eds.) *II International Symposium ProGEO on the Conservation of the Geological Heritage, Madrid, Spain – November 23-25, 1999* (pp. 324-329). Madrid: Instituto Technologico Geominero de Espana.
 3. **Fermeli, G.**, Drandaki, I., Galanakis, D., Diakantoni, A., & Koutsouveli, An. (1999). Geological Heritage in environmental education (Grecel): A case study of Soussaki volcano (Corinth-GREECE). In: D. Baretino, W.A.P. Wimbledon, & E. Gallego (Eds.) *II International Symposium ProGEO on the Conservation of the Geological Heritage, Madrid, Spain – November 23-25, 1999* (pp. 347-350). Madrid: Instituto Technologico Geominero de Espana.
 4. **Fermeli, G.**, Drandaki, I., Samara, K., & Koutsouveli, An. (2005). Geological heritage and cross curriculum/thematic approach in Greek high schools-An example for geological heritage and arts. *Second conference on Geoheritage of Serbia, June 2004* (pp. 197-202). Belgrade: Institute for nature conservation of Serbia & ProGEO.
 5. Meléndez, G., Barella, R., Calonge, A., **Fermeli, G.**, & Escorihuela, J. (2012). Los geotopos paleontológicos como puntos de interés paleontológico de carácter patrimonial, didáctico, museístico y geoturístico: Elaboración de una ruta de geotopos paleontológicos en áreas señaladas de la Cordillera Ibérica. En: Liao, J.C., Gámez-Vintaned, J.A., Valenzuela-Ríos, J.I., & García-Forner, A. (Eds.) *XXVIII Jornadas de la Sociedad Española de Paleontología y Simposios de los Proyectos n.º 587 y 596 del PICG. Valencia y Sóller, 1-6 de Octubre de 2012. Homenaje a G.uillen Colom Casanovas (1900-1993)* (pp. 275-278). Valencia: Universidad de Valencia; Madrid: Sociedad Espanola de Paleontologia.
 6. Meléndez, G., **Fermeli, G.**, Escorihuela, J., Basso, A., & Moreira, J. (2011). What do we mean when we say Geotourism? *International Congress of Geotourism - Arouca, Arouca Geopark Portugal, 9-13 November 2011* (pp. 97-100). Arouca: Geopark Arouca.
 7. Meléndez, G., Ramajo, J., Scherreicks, R., **Fermeli, G.**, D'Arpa, C., Di Stefano, P., Cusumano, A., Yáñez, J.D., Sequeiros, L., Núñez, A., & Tomás, M. (2016). "Middle-Upper Jurassic (Callovian to Kimmeridgian) in some points around the Tethys: analysing different examples and sedimentary environments". *Proc. XXXII Meeting of the Spanish Palaeontological Society (SEP). Cuadernos del Museo Geominero, 20*, 75-80.
 8. Scherreiks, R., Meléndez, G., Boudagher-Fadel, M., **Fermeli, G.**, & Bosence, D. (2016). The callovian unconformity and the ophiolite obduction onto the pelagonian carbonate platform of the internal hellenides. *Bulletin of the Geological Society of Greece, 50 (1)*, 144-152. doi: 10.12681/bgsg.11713
 9. Theodossiou-Drandaki, I., **Fermeli, G.**, & Koutsouveli, An. (2004). Teaching/learning instruments for the past, in the present-educational needs and geotopes inventory. In A. A. Chatzipetros & S.B. Pavlides (Eds.) *Proccedings of 5th International Symposium on*

- Eastern Mediterranean Geology, Thessaloniki, Greece*, 14-20 April 2004 (1, 430-433). Thessaloniki: University of Thessaloniki.
10. Theodossiou-Drandaki, I., Nakov, R., Wimbledon, W.A.P., Serjani, A., Neziraj, A., Hallaci, H., Sijaric, G., Begovic, P., Petrussenko, Sv., Tchoumatchenco, Pl., Todorov, T., Zagorchev, I., Antonov, M., Sinnyovski, D., Diakantoni, A., Fassoulas, Ch., **Fermeli, G.**, Galanakis, D., Koutsouveli, A., Livaditi, A., Papadopoulou, K., Paschos, P., Rassiou, A., Skarpelis, N., Zouros, N., Grigorescu, D., Andrasanu, Al., Hlad, Br., Herlec, U., Kazanci, N., Saroglu, F., Dogan, A., Inaner, H., Dimitrijevic, M., Gavrilovic, D., Krstic B., & Mijovic, D. (2003). IUGS Geosites project progress - a first attempt at a common framework list for South Eastern European Countries. In: M.A. Parkes (Ed.) *Natural and cultural Landscapes – the geological foundation. Proceedings of a conference 9-11 September 2002, Dublin Castle* (pp. 81-89). Ireland: Royal Irish Academy.
 11. Theodossiou-Drandaki, Ir., **Fermeli, G.**, Koutsouveli, A., 1997. Environmental Education European network on geoconservation and geological heritage. *Proceedings of the Thessaloniki International Conference, Environment and Society, Education and Public Awareness for Sustainability, 8-12/12/1991*, (pp. 592-593). Thessaloniki: Unesco & the Government of Greece.
 12. Δερμιτζάκης, Δ., Ντρίνια Χ., & **Φέρμελη, Γ.** (2009). Η δημιουργία των Μετεώρων και η εξέλιξή τους μέσα στο χρόνο. Στο: Γ. Σταγέας (Επιμ.) *Η Καλαμπάκα μέσα από την Ιστορία της, Γ΄ Ιστορικό Συνέδριο Δήμου Καλαμπάκας, Καλαμπάκα 7-9/9/07* (2, 97-116). Καλαμπάκα: «γένεσις».
 13. **Φέρμελη, Γ.** (1996). Γεωλογική Κληρονομιά και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. *Πρακτικά Τριήμερου για τη διατήρηση της γεωλογικής-γεωμορφολογικής κληρονομιάς, Σεμινάρια Ερμούπολης* (σελ.81-84). Ερμούπολη: Δήμος Σύρου- Ερμούπολης.
 14. **Φέρμελη, Γ.** (1999). Οι Νέες Τεχνολογίες ως εκπαιδευτικό εργαλείο στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση». *1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, ΠΕΕΚΠΕ 8-10/10/99* (σελ. 221-225). Αθήνα: ΠΕΕΚΠΕ.
 15. **Φέρμελη, Γ.** (2002). Μελέτη για την ενσωμάτωση της Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο αναλυτικό πρόγραμμα της Γεωγραφίας της Α΄ Γυμνασίου. *Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Γεωγραφικού Συνεδρίου της Ελληνικής Γεωγραφικής εταιρείας, Θεσσαλονίκη, 3-6 Οκτωβρίου 2002* (1, 585-593). Θεσσαλονίκη: Ελληνική Γεωγραφική Εταιρεία.
 16. **Φέρμελη, Γ.** (2004). «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» ένα ηλεκτρονικό δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. *2ο Πανελλήνιο συνέδριο της ΠΕΕΚΠΕ: «Βιώσιμη ανάπτυξη, περιβαλλοντική εκπαίδευση, τοπικές κοινωνικές», 15-17 Οκτωβρίου Ουρανούπολη Χαλκιδικής*, 4σελ. Ουρανούπολη: ΠΕΕΚΠΕ.
 17. **Φέρμελη, Γ.** (2009). Γεωπάρκα: Προστασία της Γεωλογικής Κληρονομιάς, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αειφόρος Ανάπτυξη. Στο: Μ. Ρουσομουστακάκη, & Ν. Πέτρου (Επιμ.) *Η Φυσική Κληρονομιά μας, Αξία – Προστασία, Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου και Λεύκωμα* (σελ. 44-47). Αθήνα: ΕΕΠΦ.
 18. **Φέρμελη, Γ.**, & Βαβούρη, Α. (2000). Η ανάπτυξη της συνεργασίας στις ευρωπαϊκές ομάδες έρευνας του δικτύου «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον». Στο: Β.

Παπαδημητρίου (Επιμ.) Πρακτικά Διεθνούς συνεδρίου «Περιβαλλοντική εκπαίδευση στο πλαίσιο της εκπαίδευσης του 21^{ου} αιώνα, προοπτικές και δυνατότητες», 6-8/10/2000 Λάρισα (487-491). Λάρισα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

19. **Φέρμελη, Γ., & Μακρίδου, Μ.** (1997). Ο Θησαυρός στο Πικέρμι ήταν αληθινός. 2^ο Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: “Μνημεία της Φύσης και Γεωλογική κληρονομιά”, υπό την αιγίδα της Unesco, Μόλυθος 30/6-2/7/97 (σελ. 311-314). Αθήνα: ΙΓΜΕ & Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου.
20. **Φέρμελη, Γ., & Σαμαρά, Κ.** (1999). Αισθητική Αγωγή και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: μια αμφίδρομη σχέση. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, ΠΕΕΚΠΕ, 8-10/10/99 (σελ. 213-215). Αθήνα: ΠΕΕΚΠΕ.
21. **Φέρμελη, Γ., Μακρίδου, Μ., Μαργαριτούλη, Α., Λούζη, Σ., Καλαϊτζίδης, Α., Δρανδάκη, Ειρ., Κουτσουβέλη, Αν., & Ιωακείμ, Χρ.** (1997). Βράχος και Ζωή, Πέτρα και Ιστορία. 2^ο Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: “Μνημεία της Φύσης και Γεωλογική κληρονομιά”, υπό την αιγίδα της UNESCO, Μόλυθος 30/6-2/7/97 (σελ. 297-305). Αθήνα: ΙΓΜΕ & Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου.

Επιμέλεια εκδόσεων

1. Calonge, A., **Fermeli, G.**, López Carrillo, Ma.D., & Meléndez Hevia, G. (Eds.) (2012). Libro de Ponencias, II Conferencia del Proyecto Geoschools “Geología y Sociedad: Alfabetización Geocientífica”. *Publicaciones del Seminario de Paleontología de Zaragoza*, 10, 1-64.
2. **Fermeli, G.** (Ed.) (2014). *Educational Guide - Oceanographic cruise, Andromeda I: Schools and scientists on board R/V AEGEO (FIELD WORK: on board R/V AEGEO, Biogeochem Labs: HCMR), PERSEUS Project*. Anavyssos: HCMR.
3. **Fermeli, G.**, Dermitzakis, M., & Meléndez Hevia, G. (Eds.) (2013). Proceedings of 3rd International GEOschools Conference: “Teaching Geosciences in Europe from Primary to Secondary School”. *Publicaciones del Seminario de Paleontología de Zaragoza*, 11, 1-138.
4. **Φέρμελη, Γ.** (Επιμ.) (2009). *Τόμος Περιλήψεων, Ημερίδας με τίτλο: Η διδασκαλία των γεωεπιστημών και του γεωπεριβάλλοντος στο ελληνικό σχολείο-Παρούσα κατάσταση & Προοπτικές*. Αθήνα: Επιτροπή Διδακτικής των Γεωεπιστημών της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας.
5. **Φέρμελη, Γ., Νικάκης, Β., & Παπαδοπούλου, Ε.** (Επιμ.) (2020). *Τόμος περιλήψεων Διεθνούς διαδικτυακού συνεδρίου: «Open and Distance Education: New challenges and Perspectives»*, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Ελληνογερμανική Αγωγή & European Distance E-Learning Network (EDEN), Αθήνα 6-8/11/2020. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Μεταφράσεις βιβλίων

1. Saugier Ph. & Sifflet Ph. (Eds.) (1999). *Ιδέες και Συμβουλές για Νέους Δημοσιογράφους - Εγχειρίδιο Οδηγιών Μαθητών* (μτφ. Λ. Βαβούρη, **Γ. Φέρμελη, & Α. Νικηφοράκη**). Αθήνα: ΕΕΠΦ. (έτος έκδοσης πρωτοτύπου 1999)

2. Saugier Ph. & Sifflet Ph. (Eds.) (1999). *Ιδέες και Συμβουλές για Νέους Δημοσιογράφους-Εγχειρίδιο Οδηγιών Εκπαιδευτικών* (μτφ. Λ. Βαβούρη & Γ. Φέρμελη). Αθήνα: ΕΕΠΦ. (έτος έκδοσης πρωτοτύπου 1999)
3. Σωτηρίου, Σ., Χερουβής, Σ., Ζυγουρίτσας, Ν., Γιαννακοπούλου, Α., Μηλόπουλος, Γ., Michaela Mauer, M., ... de Kroon, S. (2017). *Οδικός χάρτης Ανοιχτής Σχολικής Εκπαίδευσης (Open Schooling)* (μτφ. Παπαδοπούλου, Ε., Στεφανίδου, Π., Δοκοπούλου, Μ., & Φέρμελη, Γ.). Αθήνα: ΕΠΙΝΟΪΑ. (έτος έκδοσης πρωτοτύπου 2017)
4. Saugier Ph., & Sifflet Ph. (Eds.) (2008). *Ιδέες και Συμβουλές για Νέους Δημοσιογράφους (Εγχειρίδιο Οδηγιών Μαθητών)* (μτφ. Γ. Φέρμελη). Αθήνα: ΕΕΠΦ. (έτος έκδοσης πρωτοτύπου 1999)

Προγράμματα Σπουδών - Οδηγοί εκπαιδευτικού

1. Καλκάνης, Γ., Παυλάτου, Ε., Περάκη, Β., Φέρμελη, Γ., Αγγελόπουλος, Β., Δρόλαπας, Α., Μαυρογόνατου, Γ., & Παπαζήση, Χ. (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού «Αρχές Φυσικών Επιστημών»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
2. Καλκάνης, Γ., Παυλάτου, Ε., Περάκη, Β., Φέρμελη, Γ., Βαβάσης, Γ., Καφατζόπουλος, Κ., Καψάλης, Α., & Παπαϊωάννου, Ι. (2015). *Πρόγραμμα Σπουδών «Αρχές Φυσικών Επιστημών»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
3. Σπυροπούλου-Κατσάνη, Δ., Αγγελίδου, Ε., Κοσκολού, Α., Μανούσου, Ε., Μαρδίρης, Θ., Μίτσης, Π., Παυλικάκης, Γ., Πέζου, Γ., Σπαρτινού, Μ.Γ., Τρικαλίτη, Α., Στεφανόπουλος, Ν., & Φέρμελη, Γ. (2015). *Πρόγραμμα Σπουδών «Περιβάλλον και εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
4. Σπυροπούλου-Κατσάνη, Δ., Κοσκολού, Α., Μίτσης, Π., Παυλικάκης, Γ., & Φέρμελη, Γ. (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού «Περιβάλλον και εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
5. Φέρμελη, Γ. (2016). *Οδηγός εκπαιδευτικού «Γεωλογία-Γεωγραφία»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
6. Φέρμελη, Γ. (2016). *Πρόγραμμα Σπουδών «Γεωλογία-Γεωγραφία»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
7. Φέρμελη, Γ., Ζαφειριάδης, Η., Καρατζής, Γ., Κοσμάτου, Α., & Σούλη, Α. (2015). *Οδηγός εκπαιδευτικού «Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων»*. Αθήνα: ΙΕΠ.
8. Φέρμελη, Γ., Ζαφειριάδης, Η., Καρατζής, Γ., Μαυρογόνατου, Γ., & Παπαϊωάννου Ι. (2015). *Πρόγραμμα Σπουδών «Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων»*. Αθήνα: ΙΕΠ.

Μουσειοσκευές

1. Κρεμέζη-Μαργαριτούλη, Α., Μακρίδου, Μ. & Φέρμελη, Γ. (1993). Τα Ελληνικά Δάση. Κινητό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Μουσειοσκευή). Κηφισιά: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.
2. Κρεμέζη-Μαργαριτούλη, Α., Μακρίδου, Μ., & Φέρμελη, Γ. (1991). Τα ηφαίστεια της Ελλάδας. Κινητό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Μουσειοσκευή). Κηφισιά: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.
3. Φέρμελη, Γ., Σαμαρά, Κ., Κουτσουβέλη, Αν. & Δερμιτζάκης, Μ. (2014). Γεωλογικός Χρόνος. Κινητό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Μουσειοσκευή). Αθήνα: ΕΚΠΑ.

Οπτικοακουστικό υλικό

1. Φέρμελη, Γ. (2009). Ταξίδι στο χώρο και το χρόνο - Μουσείο Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας (διαδραστικό ψηφιακό υλικό). Στο: Μ. Δερμιτζάκης, Β. Λαμπρινουδάκης, & Σ.

Καλοπίση-Βέρτη (Επιμ.) *Ταξίδι στο χώρο και το χρόνο - Μουσείο Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας, Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης*. Αθήνα: ΕΚΠΑ.

2. **Φέρμελη, Γ.** (2014) (Επιστημονική ευθύνη-Επιμέλεια). *Το σχολείο μου ταξιδεύει με τον ΠΕΡΣΕΑ (τρεις 20λεπτες ταινίες)*. Παραγωγή: Εκπαιδευτική Τηλεόραση.
3. **Φέρμελη, Γ., & Αλεξανδροπούλου, Στ.** (2004) (Επιστημονική ευθύνη-Επιμέλεια). *Ταΰγετος... φύση και περιπέτεια (πέντε 20λεπτες ταινίες)*. Παραγωγή: Artistico.